

Rahoitusvakausviraston vastuullisuusraportti 2022

14.2.2023

RAHOITUSVAKAUSVIRASTO
VERKET FÖR FINANSIELL STABILITET
FINANCIAL STABILITY AUTHORITY

Sisällysluettelo

1 Johdon vahvistus laaditulle raportille	3
2 Vastuullisuus viraston toiminnassa	3
2.1 Vastuullisuuden johtaminen ja hallinto	3
2.2 Raportin laadintatapa	4
3 Vastuullisuustavoitteet	4
3.1 Kädenjälki – Tavoitteena poistaa köyhyys sen kaikissa muodoissa kaikkialta (tavoite 1)	4
3.1.1 Tavoitteen ja alatavoitteiden tunnistaminen	5
3.1.2 Edistymisen mittarit	5
3.1.3 Tapausesimerkki: uuden tehtävän haltuunotto	5
3.2 Kädenjälki – Tavoitteena ihmisarvoinen työ ja talouskasvu (tavoite 8).....	6
3.2.1 Tavoitteen ja alatavoitteiden tunnistaminen	6
3.2.2 Edistymisen mittarit	7
3.2.3 Tapausesimerkki: kriisinratkaisun toteutettavuus	7
3.3 Kädenjälki – Eriarvoisuuden vähentäminen (tavoite 10)	8
3.3.1 Tavoitteen ja alatavoitteiden tunnistaminen	8
3.3.2 Edistymisen mittarit	8
3.3.3 Tapausesimerkki: Huoltovarmuustilijärjestelmään liittyvä sääntelyhanke	9
3.4 Kädenjälki – Vastuullista kuluttamista (tavoite 12)	10
3.4.1 Tavoitteen ja alatavoitteiden tunnistaminen	10
3.4.2 Edistymisen mittarit	10
3.4.3 Tapausesimerkki: hankintojen vastuullisuuden mittaaminen	10
3.5 Jalanjälki eli toiminnan negatiiviset vaikutukset toimintaympäristöön	11
4 Lopuksi	12

1 Johdon vahvistus laaditulle raportille

Rahoitusvakausviraston johtoryhmä on sitoutunut virastossa tehtävään vastuullisuustyöhön. Se on osallistunut vastuullisuustavoitteiden valintaan ja tarkentamiseen työn edetessä sekä arviointiin siitä, miten asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa on edistytty vuodesta 2021 lähtien.

Johtoryhmä on osallistunut viraston vuoden 2022 vastuullisuusraportin laadintaan erityisesti valitsemalla ne tapausesimerkit, jotka antavat hyvän kuvan vuoden 2022 aikana tehdystä monipuolisesta kehitystyöstä. Viraston ylijohtaja on hyväksynyt viraston toisen vastuullisuusraportin 14 helmikuuta 2023.

Lue viraston ensimmäinen vastuullisuusraportti vuodelta 2021.

2 Vastuullisuus viraston toiminnassa

Rahoitusvakausvirasto on vuonna 2015 perustettu itsenäinen viranomainen, joka toimii Suomen kansallisena kriisinratkaisu- ja talletussuojaviranomaisena. Kesällä 2022 virastolle säädettiin uusi tehtävä kansallisen huoltovarmuustilijärjestelmän ylläpitäjänä.

Lue lisää viraston toiminnasta.

Vastuullisuus liittyy monin tavoin viraston ydintehtäviin. Virasto on vastuullinen toimija, joka edistää rahoitusmarkkinoiden vakautta ja luottamusta pankkisektoria ja rahoitusmarkkinoita kohtaan parantamalla laitosten ja viranomaisten kriisinhoitovalmiuksia sekä arvioimalla ja kehittämällä talletussuojajärjestelmän, kriisinratkaisukehikon ja päivittäismaksamisen varajärjestelyiden toimivuutta. Kriisinhoitovalmius sekä toimiva ja tarkoituksenmukainen sääntely ovat edellytyksiä sille, että pankkikriisien vaikutukset ja kustannukset yhteiskunnalle jäävät mahdollisimman pieniksi. Lisäksi virasto varmistaa, että laitoksilta kerättyjä hallintomaksuja käytetään tarkoituksenmukaisesti viraston toimintaan lakeja noudattaen ja tuo esille kehityskohteita tehokkaamman julkishallinnon kehittämiseksi osana valtiovarainministeriön hallinnonala.

Vastuullisuus on osa viraston arvoja. Jokainen virastossa voi edistää vastuullisuutta omassa toiminnassaan, yhteistyössä muiden viranomaisten ja viraston toimialueeseen kuuluvien laitosten kanssa. Virastolaisten sitoutumista arvoihin mitataan vuosittain työtyytyväisyysbarometrilla.

Virastolaiset noudattavat kaikessa työssään viraston eettisiä ohjeita. Ohjeiden tarkoituksena on varmistaa virastolaisten riippumattomuus ja puolueettomuus sekä eettisesti korkeatasoinen toiminta. Ylijohtajaa sekä ylijohtajan sijaista sitovat lisäksi yhteisen kriisinratkaisuviranomaisen (SRB) täysistunnon jäsenten eettiset säännöt.

2.1 Vastuullisuuden johtaminen ja hallinto

Vastuullisuustyö aloitettiin virastossa vuonna 2021 tunnistamalla ne YK:n kestävästi kehityksen tavoitteet, jotka ovat kriisinratkaisu- ja talletussuojaviranomaisen

näkökulmasta relevantteja. Tavoitteiden tunnistamisessa oli mukana virastosta kaksi asiantuntijaa ja viraston johtoryhmä.

Vuoden 2022 alusta pääekonomistille on annettu vastuu seurata vastuullisuuteen ja erityisesti vihreään siirtymään liittyviä kysymyksiä ja selvittää, mitkä vihreän siirtymän ulottuvuudet ovat kriisinratkaisu- ja talletussuojaviranomaisen näkökulmasta relevantteja. Myös kesällä 2022 virastolle säädetty uusi lakisääteinen tehtävä on otettu huomioon seuranta- ja selvitystyössä.

Pääekonomisti on jatkossa vastuussa myös vastuullisuustavoitteiden seurannasta ja vastuullisuusraportin laadinnasta. Työn tueksi pääekonomisti järjestää keskustelutilaisuuksia koko henkilöstön kanssa tavoitteena kerätä ideoita vastuullisuustyön kehittämiseksi ja tehdyn työn saavutusten arvioimiseksi. Pääekonomisti raportoi vastuullisuustavoitteisiin liittyvästä työstä johtoryhmälle työn edetessä. Erityisesti pääekonomisti raportoi tunnistetuista riskeistä, jotka mahdollisesti rajoittavat vastuullisuustavoitteiden saavuttamista tai liiallisesti lisäävät viraston jalanjälkeä, sekä riskien vähentävistä toimenpide-ehdotuksista. Johtoryhmä päättää pääekonomistin esityksestä tarvittavista linjauksista sekä siitä, miten vastuullisuuteen liittyvä työ tulisi mahdollisesti näkyä viraston toiminnansuunnittelussa.

2.2 Raportin laadintatapa

Tammikuussa 2023 pääekonomisti yhteistyössä johtoryhmän kanssa valitsi ne tapausesimerkit, jotka parhaiten kuvaavat vuoden 2022 aikana tehtyä edistystä valittujen vastuullisuustavoitteiden saavuttamiseksi. Kuvaukset valituista tavoitteista, alitavoitteista ja mittareista on tarkennettu huomioimaan viraston uutta tehtävää, mutta niiden muuttamista muuten ei nähty tarpeelliseksi. Luonnos vastuullisuusraportista laadittiin tämän työn pohjalta ja se esitettiin virastolaisille helmikuun alussa 2023. Saatujen kommenttien perustella pääekonomisti viimeisteli vastuullisuusraportin helmikuun puolessa välissä 2023, jolloin se myös esitettiin johtoryhmälle ylijohhtajan hyväksyntää varten.

Myös tulevana vuosina tavoitteiden toteutumista tarkastellaan aina alkuvuodesta ja laaditaan viraston vastuullisuusraportti niin, että se valmistuu helmikuussa. Samalla tarkastellaan myös, onko tarvetta tarkentaa valittuja tavoitteita tai alitavoitteita sekä käytettäviä mittareita.

3 Vastuullisuustavoitteet

Rahoitusvakausvirasto on tunnistanut neljä sen toiminnan kannalta olennaista YK:n kestävän kehityksen tavoiteohjelma Agenda 2030:n tavoitetta, joihin virasto pystyy vaikuttamaan positiivisesti, eli jättämään kädenjälkensä:

- Poistaa köyhyys sen kaikissa muodoissa kaikkialta (tavoite 1)
- Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua (tavoite 8)
- Eriarvoisuuden vähentäminen (tavoite 10)
- Vastuullista kuluttamista (tavoite 12)

Viraston toiminnasta syntyy myös jalanjälki, eli kestävän kehityksen kannalta negatiivisia vaikutuksia.

3.1 Kädenjälki – Tavoitteena poistaa köyhyys sen

kaikissa muodoissa kaikkialta (tavoite 1)

3.1.1 Tavoitteen ja alatavoitteiden tunnistaminen

Rahoitusvakuusvirastolla on parhaimmat edellytykset edistää alatavoitetta 1.1.5: *Kehittää vuoteen 2030 mennessä köyhien ja haavoittuvassa asemassa olevien sopeutumiskykyä ja vähentää heidän alttiuttaan ja altistumistaan ilmastoon liittyville ääri-ilmiöille sekä muille taloudellisille, sosiaalisille ja ympäristöön liittyville häiriöille ja katastrofeille.*

Virasto ylläpitää ja edistää uskottavaa talletussuojajärjestelmää ja kriisinratkaisukehikkoa sen varmistamiseksi, että kaikilla tallettajilla on tasa-arvoisesti pääsy talletuksiinsa taloudellisten shokkien aikana. Kriisinratkaisun yhtenä tavoitteena on tallettajien varojen sekä laitosten hallussa olevien asiakasvarojen turvaaminen. Konkurssin yhteydessä virasto varmistaa toiminnallaan sen, että tallettajat saavat talletuksensa 100 000 euroon asti.

Vuoden 2022 aikana Suomen turvallisuuspoliittinen tilanne muuttui merkittävästi luoden tarpeen varautua uudella tavalla rahoitusalan huoltovarmuuden turvaamisen varmistamiseksi kaikissa olosuhteissa. Kesällä 2022 virastolle säädettiin¹ uusi tehtävä liittyen päivittäismaksamisen huoltovarmuuden turvaamiseen yhteiskunnan vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Huoltovarmuustilijärjestelmä turvaa keskeiset päivittäismaksamisen palvelut tilanteissa, joissa normaalit maksamisen järjestelmät eivät ole käytettävissä. Myös tämän uuden tehtävän kautta virasto vähentää erityisen haavoittuvassa asemassa olevien alttiutta ja altistumista häiriöille ja katastrofeille.

3.1.2 Edistymisen mittarit

Kestävän kehityksen tavoiteohjelma Agenda 2030:n indikaattorikehyksessä mainituista mittareista viraston valitsemalle alatavoitteelle viraston kannalta tarkoituksenmukaisin on mittari 2: *Katastrofien aiheuttamat välittömät taloudelliset menetykset suhteessa maailman bruttokansantuotteeseen (BKT)*, kuitenkin niin, että ”katastrofi” rajoittuu rahoitusjärjestelmään liittyvään tai ulottuvaan häiriöön. Viraston suorassa toimivallassa olevat laitokset ovat suomalaisia ja siten viraston toiminnan suorat vaikutukset kohdistuvat ennen kaikkea Suomen BKT:een.

Suomessa ei ole seurantajakson aikana ollut kriisinratkaisutapausta, talletussuojakorvausten maksatusilannetta, tai päivittäismaksamisen huoltovarmuusjärjestelmän käyttöönottoa edellyttänyttä vakavaa häiriötilannetta tai poikkeusoloja. Siten valitun mittarin arvoa ei ole mahdollista määrittää.

On hyvä huomata, että talletussuojajärjestelmän ja kriisinratkaisukehikon tarkoituksena on myös ehkäistä kriisien syntymistä, joten sitä, että tallettajien usko järjestelmään on pysynyt vakaana ja sitä, että talletuspaon riski on pysynyt erittäin pienenä, voidaan pitää osoituksena työn vaikuttavuudesta.

3.1.3 Tapausesimerkki: uuden tehtävän haltuunotto

Myös uuden huoltovarmuustilijärjestelmään liittyvän tehtävän kautta Rahoitusvakuusvirasto vähentää köyhien ja haavoittuvassa asemassa olevien alttiutta ja altistumista taloudellisille häiriöille ja katastrofeille.

---

¹ Laki eräistä huoltovarmuuden turvaamisen järjestelyistä rahoitusallalla (666/2022).

Uusi viraston perustama ja ylläpitämä huoltovarmuustilijärjestelmä muodostuu huoltovarmuustilipalvelusta ja korttimaksamisen huoltovarmuuspalvelusta. Toimintakyvyyttömän pankin asiakkaille turvataan mahdollisuus tiettyjen kriittisten tili- ja maksupalveluiden käyttöön. Turvattavia palveluja ovat tilitapahtumien tarkastelu, tilisiirrot ja maksujen vastaanotto, rajoitetut käteisrahopalvelut, korttimaksut maksupäätteillä (debit-kortti) ja automaattinostot debit-kortilla. Asiakkuus alkuperäisessä pankissa säilyy ennallaan, sillä huoltovarmuustilijärjestelmä tarjoaa keskeiset päivittäismaksamisen palvelut toimintakyvyyttömän pankin puolesta.

Uuden tehtävän johdosta virastossa toteutettiin elokuussa 2022 pikaisella aikataululla organisaatiomuutos ja käynnistettiin tarvittavat lisärekrytoinnit. Virastossa siirryttiin kolmen yksikön malliin, jossa huoltovarmuustilijärjestelmään liittyvät asiat ovat samassa yksikössä talletussuoja-asioiden kanssa synergiaetujen saavuttamiseksi ja hallinnolliset asiat omassa yksikössä yhdessä Rahoitusvakausrahaston hallinnointiin liittyvien asioiden kanssa. Uuden tehtävän haltuunotto oli hyvä esimerkki viraston kriisinhoitokyvystä ja resilienssistä.

Järjestelmän ylläpitokustannukset katetaan Rahoitusvakausrahaston muiden toimintamenojen tavoin laitoksilta perittävillä hallintomaksuilla. Mikäli huoltovarmuustilijärjestelmä otettaisiin käyttöön, vastaisi järjestelmän käytöstä syntyneistä kustannuksista kukin huoltovarmuustilijärjestelmää käyttävä pankki omalta osaltaan. Päivittäismaksamisen varajärjestelmän käyttö on pankin asiakkaalle maksuton, mikäli asiakas ei itse synnytä kuluja, joista on vastuussa. Tällainen kulu voisi olla esimerkiksi yritystilin avaaminen toiseen pankkiin.

3.2 Kädenjälki – Tavoitteena ihmisarvoinen työ ja talouskasvu (tavoite 8)

3.2.1 Tavoitteen ja alatavoitteiden tunnistaminen

Rahoitusvakausrahastolla on parhaimmat edellytykset edistää alatavoitetta 8.10: *Vahvistaa kotimaisten rahoituslaitosten valmiuksia pankki-, vakuutus- ja rahoituspalvelujen saatavuuden edistämiseksi ja laajentamiseksi kaikille.*

Viraston toiminnan tavoitteena on edistää talletussuojajärjestelmän ja kriisinratkaisumekanismien uskottavuutta sekä varmistaa päivittäismaksamisen palvelujen jatkuvuus huoltovarmuustilijärjestelmällä. Virasto valmistautuu ongelmatilanteiden eskaloitumiseen niin, että laitoksen kaatuminen tai uhkaavan kaatuminen voidaan viranomaisien toimesta hoitaa hallitusti. Näin minimoidaan kaatumisen vaikutukset pankkiasiakkaisiin ja esimerkiksi luotonanon tyrehtymisen kautta reaalityönteeseen. Kriisinratkaisutoimenpiteiden tehokkaalla toteuttamisella vältytään myös tilanteelta, jossa yhden pankin ongelmat johtavat laajamittaiseen pankkikriisiin, mikä osaltaan voi johtaa jopa pitkäkestoiseen taantumaa.²

Virasto laatii säännöllisesti toimivallassaan oleville laitoksille kriisinratkaisusuunnitelman sekä määrittää niille omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen vähimmäisvaatimuksen (engl. minimum requirement of own funds and eligible liabilities, MREL) ja tunnistaa mahdollisia esteitä kriisinratkaisun toteuttamiselle. Lisäksi

² Pankkikriisit ja niiden hallinta -luento Helsingin yliopistolla 16.11.2022 (<https://rvv.fi/documents/44601309/109040241/20221116+HY+luento+Pankkikriisit+ja+niiden+hallinta.pdf/a8d528da-b159-eb8a-2e79-cf14614b499a/20221116+HY+luento+Pankkikriisit+ja+niiden+hallinta.pdf?t=1668685569671>)

virasto parantaa jatkuvasti omaa varautumistaan kehittämällä toimintatapojaan ja työkalujaan sen varalta, että joku laitos joutuu vakaviin ongelmiin.

3.2.2 Edistymisen mittarit

Kriisinratkaisun yhteydessä peruspankkitoiminnan ja muiden kriittisten toimintojen tulisi jatkua. Pankkien talletus- ja maksupalvelutoiminnot ovat yleisimmin määritelty kriittisiksi, koska häiriö niissä vaikuttaisi laajasti ja nopeasti asiakkaisiin. Talletussuojakorvausten maksatustilanteessa talletusten tulee olla asiakkaiden saatavilla seitsemän työpäivän kuluessa. Keskeisten päivittäismaksamisen palvelujen jatkuvuus varmistetaan nyt myös uuden huoltovarmuustilijärjestelmän avulla. Virasto voi toimenpiteillään edesauttaa sitä, että asiakkailla on häiriötön pääsy pankkipalveluihin. Tästä syystä viraston toiminnan vaikuttavuutta on tarkoituksenmukaisempaa arvioida häiriön pituuden ja laajuuden perusteella kuin indikaattorikehyksen, pankkikonttoreiden määrään ja pankkipalvelujen saatavuuteen pohjautuvien mittareiden pohjalta.

Suomessa ei ole seurantajakson aikana ollut kriisinratkaisutapausta, talletussuojakorvausten maksatustilannetta tai päivittäismaksamisen huoltovarmuusjärjestelmän käyttöönottoa edellyttäneitä vakavaa häiriötilannetta tai poikkeusoloa. Siten valittujen mittareiden arvoa ei ole mahdollista määrittää.

Samoin kuin edellisen tavoitteen osalta on kuitenkin muistettava, että jo talletussuoja- ja kriisinratkaisumekanismien olemassaolo ja uskottavuus luo rahoitusvakautta, jolloin se, ettei rahoitusmarkkinoilla ole ollut häiriötilanteita seurantajakson aikana voidaan pitää osoituksena työn vaikuttavuudesta.

3.2.3 Tapausesimerkki: kriisinratkaisun toteutettavuus

Keskeinen osa kriisinratkaisusuunnittelua on arvioida, onko laitos valmistautunut mahdolliseen kriisinratkaisutilanteeseen niin, että kriisinratkaisu on mahdollista toteuttaa tehokkaasti ja hallitusti. Tätä kutsutaan purettavuuden (engl. resolvability) arvioinniksi ja se koskettaa miltei kaikkia pankin osia. Vuoden 2022 aikana viraston suoran toimivallan alla olevat vähemmän merkittävät laitokset ovat työssään edistäneet useita purettavuuden teemoja; velkojen arvonalentamisen ja muuntamisen (engl. bail-in) toimintaoppaan kehittäminen, arvonmäärityksen ja bail-in-välineen tarvitsemat tiedot, likviditeetin turvaaminen kriisinratkaisussa sekä toiminnallisen jatkuvuuden ja rahoitusmarkkinoiden infrastruktuureihin pääsyn turvaaminen kriisinratkaisussa. Virasto on vuoden 2022 aikana ottanut käyttöön SRB:n puitteissa laaditun menetelmän sen varmistamiseksi, että arvio toteutetaan yhdenmukaisesti jokaisen laitoksen osalta.

Vuoden 2022 aikana virasto on myös lisännyt panostuksiaan toiminnan uudelleenjärjestelyä vaativien välineiden toteutettavuuden varmistamiseen. Erityisesti, jos laitoksen kriisinratkaisussa käytetään siirtovälineitä eli laitoksen varojen ja velkojen siirtämistä kokonaan tai osittain kolmannelle osapuolelle, vaatii välineen toteutettavuus eroteltavuuden varmistamista etukäteen. Vaikka kriisinratkaisustrategia merkitsisikin velkakirjojen arvon alaskirjausta ja muuntamista (bail-in), ymmärrys liiketoiminta-alueiden tai omaisuusluokkien eroteltavuudesta on tarpeen. Jos pankkiin sovelletaan bail-in -välinettä, pankissa on lisäksi toteutettava pankin uudelleenjärjestely sen varmistamiseksi, että sillä on jatkossa terve liiketoimintamalli. Virasto on vuoden aikana painottanut asian tärkeyttä joulukuisessa tiedotustilaisuudessa³ ja teemaa

³ Viraston tiedotustilaisuus 7.12.2022 (<https://rvv.fi/-/rvv-n-tiedotustilaisuus-7.12.2022>)

keskittyneessä blogikirjoituksessa⁴, joka myös julkaistiin SRB blogina⁵ ja lyhennettynä versiona Kauppalehden mielipidekirjoituksena⁶.

3.3 Kädenjälki – Eriarvoisuuden vähentäminen (tavoite 10)

3.3.1 Tavoitteen ja alatavoitteiden tunnistaminen

Virastolla on parhaimmat edellytykset edistää alatavoitetta 10.5: *Parantaa globaalien rahoitusmarkkinoiden ja -laitosten sääntelyä sekä tukea tällaisen sääntelyn käyttöönottoa.*

Rahoitusvakausviraston lakisääteisiin tehtäviin kuuluu tehdä esityksiä ja aloitteita rahoitusalan kriisinhoitoa koskevien säännösten ja määräysten kehittämistä. Virasto vaikuttaa aktiivisesti sekä kansalliseen että EU-tason lainsäädännön kehittämiseen pankkisektorin asiakysymyksissä tarkoituksenaan vahvistaa rahoitusmarkkinoiden vakautta sääntelykehikon kautta.

3.3.2 Edistymisen mittarit

Indikaattorikehyksessä mainittuihin taloudellisen vakauden indikaattoreihin vaikuttaa erittäin monta tekijää, ja viraston mahdollisuudet vaikuttaa niihin ovat rajalliset. Siten virasto näkee tarkoituksenmukaisempaan seurata alatavoitteesta johdettua mittaria ”lakiehdotukset, joiden valmistelussa virasto on ollut aktiivisesti mukana”.

Virasto on osallistunut EU-tason lainsäädäntötyöhön vuoden 2022 aikana seuraavasti

- EU:n kriisinhallinta- ja talletussuojakehikon (Crisis Management and Deposit Insurance, CMDI) tarkistus. Virasto on toimittanut näkemyksiään valtiovarainministeriölle ja tuonut esiin näkemyksensä esimerkiksi viraston ylijohtajan osallistuessa SRB:n vuotuisen konferenssiin⁷. Virasto osallistui vuoden 2022 aikana aktiivisesti Euroopan talletussuojajärjestelmien yhteistyöfoorummin EFDI:n CMDI-uudistusta seuraaviin työryhmiin ja tapahtumiin. Virasto on esimerkiksi kommentoinut velkahierarkiaa, talletussuojavarojen käyttöön ja valtioneuvoston liittyviä EFDI:n julkaisuja.⁸ Lisäksi virastossa on pohdittu, onko kriisintarkaisu- ja talletussuojakehikkoa syytä tarkentaa ilmastonmuutoksen ja vihreä siirtymän johdosta⁹.
- Keskusvastapuolten elvytys ja kriisintarkaisu. Virasto osallistui eduskunnan talousvaliokunnan kuulemistilaisuuteen ja lausui valtioneuvoston kirjelmästä asiaan liittyen.
- Pankkien vakavaraisuussääntelyn muuttamista koskeva komission ehdotus (Basel 3 -hanke). Virasto osallistui eduskunnan talousvaliokunnan ja suuren valiokunnan kuulemistilaisuuksiin sekä lausui valtioneuvoston kirjelmästä asiaan liittyen.

⁴ RVV blogi: Liikasan raportti ja ehdotus kriisintarkaisukehikosta – 10 vuotta myöhemmin (<https://rvv.fi/-/liikasan-raportti-ja-ehdotus-kriisintarkaisukehikosta-10-vuotta-myohemmin>)

⁵ SRB guest blog: Guest blog: The Liikanen Report and the proposal for a resolution framework – 10 years on (<https://www.srb.europa.eu/en/content/guest-blog-liikanen-report-and-proposal-resolution-framework-10-years>)

⁶ Kauppalehti 24.10.2022 Liikasan raportin perintö pankkikriisien estämiseksi elää vahvasti (<https://www.kauppalehti.fi/uutiset/liikasan-raportin-perinto-pankkikriisien-estamiseksi-elaa-vahvasti/baa6a69b-638c-402e-ba38-2ae4b7fa338f>)

⁷ SRB Conference 2022 - European banks: resolvable and ready for crisis? (<https://www.srb.europa.eu/en/content/srb-conference-2022-european-banks-resolvable-and-ready-crisis>)

⁸ EFDI Papers and Positions 2022 (<https://www.efdi.eu/page/efdi-papers-positions-2021>)

⁹ RVV blogi: Miksi vihreän siirtymän pitäisi kiinnostaa kriisintarkaisu- ja talletussuojaviranomaisia? (<https://rvv.fi/-/blogi-miksi-vihrean-siirtymän-pitaisi-kiinnostaa-kriisintarkaisu-ja-talletussuojaviranomaisia->)

- Makrovakauskehikon uudistaminen. Virasto osallistui komission järjestämään konsultaatioon ja välitti näkemyksiään valtiovarainministeriölle. Virasto on lisäksi tuonut näkemyksiään esiin keskusteluissa muiden makrovakausviranomaisten kanssa ja makrovakausvalmistelujen yhteydessä.
- Kiinnitysluottopankkilain uudistaminen. Virasto antoi lausuntonsa eduskunnan talousvaliokunnalle ja osallistui lakia valmistelleen työryhmän työhön.
- Komission konsultaatio tiedonjaosta viranomaisten välillä. Virasto osallistui komission järjestämään konsultaatioon
- Lisäksi virasto osallistunut EBA:n ohjeiden ja EU:n teknisten sääntelystandardien (regulatory technical standards, RTS) valmisteluun ja on kommentoinut useita EU-lainsäädäntöhankkeita EU-valmistelujaostojen kautta.

Virasto on osallistunut kansalliseen lainsäädäntötyöhön vuoden 2022 aikana seuraavasti:

- Huoltovarmuuden turvaaminen rahoitusosalalla. Virasto osallistui lain valmistelutyöhön sekä osallistui eduskunnan talousvaliokunnan ja suuren valiokunnan kuulemistilaisuuksiin ja lausui hallituksen esityksestä asiaan liittyen.
- Positiivinen luottotietorekisteri. Virasto lausui valtioneuvoston kirjelmästä asiaan liittyen.
- ASP-järjestelmän kehittäminen. Virasto lausui valtioneuvoston kirjelmästä asiaan liittyen.
- Digitaalisen henkilöllisyyden kehittäminen. Virasto lausui valtioneuvoston kirjelmästä asiaan liittyen.
- Julkisen hallinnon automaattinen päätöksenteko. Virasto lausui valtioneuvoston kirjelmästä asiaan liittyen.
- Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estäminen. Virasto lausui Finanssivalvonnan luonnoksista asiaan liittyvistä määräyksistä ja ohjeista.
- Avoimuusrekisteri. Virasto lausui parlamentaarisen ohjausryhmän ja asiantuntijatyöryhmän mietinnöstä.
- Valtion palveluiden saatavuus. Virasto lausui valtioneuvoston kirjelmästä asiaan liittyen.

Viraston vuoden 2022 aikana julkaisemat tiedotteet, blogit ja lausunnot on listattu vuoden viimeisessä tiedotteessa.¹⁰

3.3.3 Tapausesimerkki: Huoltovarmuustilijärjestelmään liittyvä sääntelyhanke

Rahoitusvakausvirasto on osallistunut aktiivisesti keskusteluihin ja toimittanut näkemyksiään valtiovarainministeriölle rahoitusalan huoltovarmuuden järjestelyistä. Hallitus antoi 22.6.2022 esityksen laiksi eräistä huoltovarmuuden turvaamisen järjestelyistä rahoitusosalalla. Hallituksen esityksessä ehdotettiin perustettavaksi virastolle uusi tehtävä huoltovarmuustilijärjestelmän ylläpitäjänä ja rekisterinpitäjänä. Virasto osallistui lain valmistelutyöhön sekä lausui hallituksen esityksestä talousvaliokunnalle. Lausunnossaan virasto kannatti hallituksen esitystä. Laki eräistä huoltovarmuuden turvaamisen järjestelyistä rahoitusosalalla astui voimaan 11.7.2022. Lailla luotiin järjestelyt, joilla turvataan keskeisten maksupalvelujen ja maksuliikkeen toimivuus myös normaaliolojen vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

¹⁰ Viraston tiedote 20.12.2022 Rahoitusvakausvirasto – kooste 2022 (<https://rvv.fi/-/rahoitusvakausvirasto-kooste-2022>)

3.4 Kädenjälki – Vastuullista kuluttamista (tavoite 12)

3.4.1 Tavoitteen ja alatavoitteiden tunnistaminen

Rahoitusvakuusvirastolla on parhaimmat edellytykset edistää alatavoitetta 12.7: *Edistää kestäviä julkisia hankintoja koskevia käytäntöjä kansallisten politiikkojen ja painopisteiden mukaisesti omien hankintojensa kautta.*

Virasto ottaa vastuullisuustavoitteet huomioon omissa hankinnoissaan ja pyrkii vaikuttamaan viraston omien hankintojen ulkoisvaikutuksiin esimerkiksi viraston sisäisten hankinta- ja matkustusohjeiden kautta. Virasto noudattaa hankinnoissaan valtion hankintastrategiaa ja hankintoja koskevaa sääntelyä.

Vaikuttavuus toteutuu pääosin valtion konsernitoimijoiden, joiden palveluita virastossa hyödynnetään erittäin laajasti, toimenpiteiden kautta. Virasto hyödyntää hankinnoissa valtionhallinnon keskitettyjä puitejärjestelyjä niiden hankintojen osalta, joissa noudatetaan yhteishankintaa. Vuonna 2022 yhteishankintojen osuus viraston kaikista hankinnoista oli 2,49 %.

Viraston resurssit ovat pienet, joten muissakin kuin yhteishankinnoissa käytetään usein yhteistyökumppania. Yhteistyökumppanit ovat erikoistuneet hankintoihin, jolloin mahdollisuudet huomioida vastuullisuuskysymykset hankinnoissa kasvavat verrattuna siihen, että virasto ei käyttäisi hankinnoissa ulkoista kumppania.

3.4.2 Edistymisen mittarit

Hansel Oy:n on vuodesta 2021 kirjannut kunkin yhteishankinnan kohdalle, mitkä vastuullisuusanalyysissä käsitellyt vastuullisuustavoitteet sen osalta täyttyvät. Sopimuksessa voi siten olla taloudellisen vastuun tunnus, ympäristötunnus tai sosiaalisen vastuun tunnus.¹¹ Hansel laskee myös hankintojen hiilijalanjäljen. Indikaattorikehyksessä mainitun mittarin sijaan, virasto on siten päättänyt seurata kahta käytännönläheisempää mittaria;

- missä määrin viraston käyttämistä Hansel Oy:n yhteishankintojen sopimuksesta on vastuullisuustunnuksia, ja
- viraston ostolaskujen hiilijalanjälki.

Viraston käyttämistä yhteishankintasopimuksista taloudellisen vastuun tunnus on kaikissa sopimuksissa. Vuonna 2022 12,43 % yhteishankinnoista tehtiin ympäristötunnuksen saavuttaneilla sopimuksilla ja 8,76 % yhteishankinnoista tehtiin sosiaalisen vastuun tunnuksen saaneilla sopimuksilla.

Viraston ostolaskujen hiilijalanjälki vuonna 2022 oli Hanselin laskelmien mukaan 664 451 CO₂-ekv.kg. Ostolaskujen hiilijalanjälki ei kata matkustamisesta syntynyttä vaikutusta, jota seurataan eri mittareiden avulla luvussa 3.5, jossa käsitellään viraston jalanjälkeä.

3.4.3 Tapausesimerkki: hankintojen vastuullisuuden mittaaminen

Rahoitusvakuusvirasto on kertonut Hanselille, että viraston vastuullisuusraportissa raportoidaan viraston hiilijalanjäljen koko sekä tiedot siitä, missä määrin sopimuksissa

¹¹ Lisää Hanselin vastuullisuustyöstä löytyy Hanselin vuosikertomuksesta 2021 (<https://vuosikertomus2021.hansel.fi/vastuullisia-hankintoja-2021/>).

on mukana taloudellisen vastuun tunnus, ympäristötunnus tai sosiaalisen vastuun tunnus. Kun valtion virastoissa on mahdollisimman laajasti kiinnostusta hankintojen vastuullisuusasioita kohtaan, lisääntyy myös Hanselin kannustimet edistää vastuullisuutta hankinnoissaan.

3.5 Jalanjälki eli toiminnan negatiiviset vaikutukset toimintaympäristöön

Merkittävimmät tunnistetut negatiiviset vaikutukset Rahoitusvakuusviraston toiminnasta syntyvät virkamatkustamisesta, toimitiloista, laitteista ja palveluista sekä paperin käytöstä.

Covid-19-pandemian hellittäessä fyysinen läsnäolo SRB:n, EBA:n, EFDI:n ja kansainvälisen talletussuojajärjestön (International Association of Deposit Insurers, IADI) kokouksissa oli taas mahdollista. Valtion matkustusstrategia ja viraston vuoden 2022 aikana päivitetty matkustusohje kuitenkin kannustaa virastolaisia hyödyntämään uusia yhteydenpidon muotoja ja harkitsemaan matkustustarvetta entistä tarkemmin. Virastolaiset lensivät vuoden 2022 aikana kansainvälisiin kokouksiin yhteensä 21 kertaa. Kotimaan liittymälentoja oli 2, lentoja Brysseliin oli 10, toiseen pohjoismaahan 6, muualle Eurooppaan 24 sekä Euroopan ulkopuolelle 2. Yhteensä lentokilometrejä kertyi noin 115 000 kilometriä, eli noin 5 400 kilometriä keskimäärin virastolaista kohden. Lentoja kerääntyi lähinnä vuoden toisen puoliskon aikana.

Maaliskuussa 2022 virasto siirtyi uuteen hybridityöskentelymalliin, kun työaikapäätös päivitettiin etätöitä koskevilta osin. Tämä mahdollistaa etätöskentelyn useana päivänä viikossa. Viraston jalanjälki vähenee, kun virastolaiset eivät siirry joka päivä toimistolle. Mahdollisuutta käyttää liikunta- ja kulttuurietua joukkoliikennevälineiden maksuvälineenä jatkettiin vuonna 2022.

Viraston jalanjäljen suuruuteen vaikuttavat viraston käyttämät laitteet, konesalien ylläpito IT-palveluiden osalta ja muut palvelut. Viraston käyttämät laitteet, samoin kuin tietotekniikkaan ja -hallintoon liittyvät palvelut, vuokrataan Valtion tieto- ja viestintäteknikkakeskus Valtorilta.

Viraston toimitilat on vuokrattu Kevalta. Toimitilojen led-valaistus on energiatehokas ja ilmanvaihto, jäähdytys, sähkö- ja kaapeliverkot on uusittu kokonaan nykyvaatimuksia vastaaviksi. Vuoden 2022 aikana Kevan energiasäästöihin tähtääviin toimenpiteisiin kuuluu mm. ilmanvaihdon ja lämpötilan ohjauksen optimointia, jolla vältytään sähkön kulutuspiikeiltä, pienennetään merkittävästi lämpöhäviöitä ja lievitetään myös rutikuivan pakkasilman aiheuttamia tuntemuksia kireimmillä pakkasilla, jolloin sähkön riittävyys tulee olemaan suurin ongelma. Myös valaistustasoihin ja sisälämpötila-asetuksiin tehdään tarvittavia, harkittuja muutoksia.

Virasto otti käyttöön ensimmäisen sähköisen asianhallintajärjestelmänsä syyskuussa 2022. Kyseessä on Valtion tieto- ja viestintäteknikkakeskus Valtorin tarjoama palvelu. Viraston arkisto ei enää muodostu paperille, mikä on vähentänyt paperin käyttöä merkittävästi, samoin kuin tarvetta hankkia tarvikkeita paperiaineistojen säilytykseen. Jalanjälkeä pienentää myös se, että asianhallintajärjestelmän aika- ja paikkariippumaton allekirjoitustoiminto ei edellytä virastolaisten liikkumista toimistolle asiakirjojen allekirjoittamista varten. Järjestelmän käyttöönoton tueksi laadittu virastokohtainen perehdytys- ja koulutusmateriaali on toteutettu digitaalisessa muodossa valtionhallinnon yhteisen oppimisalustan puitteissa. Mallista ei koitunut

virastolle ylimääräisiä ylläpito- tai koulutuskustannuksia, osallistuminen perehdytyksiin ja aineistoon on mahdollista etäyhteyksin, ja aineiston muokkaaminen on myös käyttöönottovaiheen jälkeen kustannustehokasta.

Vuoden aikana viraston edustaja osallistui webinaariin, missä WWF:n ja Kevan johdolla käytiin läpi, miten työpaikan ympäristövastuullisuutta on mahdollista kehittää ja johtaa.

4 Lopuksi

Rahoitusvakausrivaston työ vastuullisuuskysymysten parissa jatkuu. Virasto jatkaa työtään talletussuoja- ja kriisinratkaisukehikon sekä päivittäismaksamisen varautumisjärjestelyiden uskottavuuden ja edelleen kehittämisen parissa. Esimerkiksi vuoden 2023 aikana virastossa edistetään prosessimaista työskentelyä. On myös syytä arvioida, mikäli ja miten pankkien työ vihreän siirtymän edistäjän roolissa olisi syytä huomioida viraston vastuullisuustyössä. Vastaavasti Rahoitusvakausrivaston varjojen aktiivisen sijoitustoiminnan käynnistäminen tuo uusia näkökulmia viraston vastuullisuusraportointiin. Siirtyminen sähköiseen asianhallintajärjestelmään jatkuu, jolloin paperin käyttö vähenee entisestään. Lisäksi virastossa on aikomus tutustua Green office - ympäristöjärjestelmään ja arvioida, onko sen käyttöönotto tarkoituksenmukaista.

Rahoitusvakausvirasto

Työpajankatu 13
PL 70, 00581 Helsinki

www.rvv.fi

+358 295 253 500

rahoitusvakausvirasto@rvv.fi

